

Zákon roku 2014: Podnikatelé volají po jednotném datu spouštění nových předpisů

Tisková zpráva

V anketě Zákon roku 2014 o nejlepší legislativní počin v loňském roce zvítězila na základě hlasování podnikatelů, firem a odborné veřejnosti novela zákona o zaměstnanosti a živnostenském podnikání, která pro podnikatele zavedla méně administrativy a snížila minimální výši pokuty. Těsně na druhém místě se za touto novelou umístila novela daňového řádu, která zavedla možnost prominutí penále a úroku z prodlení. Vyplývá to z výsledků šestého ročníku ankety Zákon roku, který pořádala advokátní kancelář Ambruz & Dark Deloitte Legal ve spolupráci s partnery. Letošního hlasování se zúčastnilo 424 významných firem českého byznysu.

Podnikatelská veřejnost se zároveň velkou většinou shodla na potřebě zavedení jednotného data pro účinnost legislativních změn dotýkajících se podnikání - v hlasování o nejhorší legislativní počin loňska (Paskvil roku) podnikatelé poukázali na negativní vliv, jaký má na podnikání komplikovanost daňových předpisů a jejich řešení na poslední chvíli (tři sazby DPH a reverse charge DPH).

Řekli k výsledkům ankety Zákon roku 2014

„Hlasování o nejlepší legislativní počin loňského roku bylo letos velmi vyrovnané. Z výsledků vyplývá, že podnikatelé s velkým důrazem oceňují kroky, které 1) vedou ke snižování administrativní zátěže a 2) k rozumnému přístupu v sankcionování, ať už v oblasti zaměstnanosti či při plnění daňových povinností,“ uvedl Tomáš Babáček, Associate Partner v Ambruz & Dark Deloitte Legal a předseda organizačního výboru a nominační rady ankety Zákon roku.

„Anketa Zákon roku 2014 rovněž potvrdila zjištění z nedávného průzkumu Deloitte zaměřeného na daňovou jistotu, ve kterém naprostá většina dotázaných firem (93,1 %) uvedla, že by chtěla spouštění účinnosti daňových legislativních změn vždy k jednomu či dvěma konkrétním dnům v roce (například k 1. lednu nebo k 1. červenci.),“ doplnil Tomáš Babáček.

„K nespokojenosti s daňovými předpisy přispívá také jejich nejasný výklad, který se mnohdy upřesňuje i několik měsíců po zahájení jejich účinnosti. Daňoví poplatníci se přitom musí zákonem řídit hned od začátku, i když jim nikdo nedokáže vysvětlit, co je vlastně správně. I tento stav by zlepšilo jednotné spouštění podnikatelské legislativy s dodržováním minimální, např. tříměsíční lhůty mezi přijetím a účinností, která by poskytla alespoň minimální standardní prostor pro přípravu podnikatelů a vysvětlení nejasností,“ připomíná Lucie Rytířová z daňového oddělení Deloitte ČR.

„Jsem rád, že mezi pozitivními změnami se na druhém místě umístil předpis, který zlepšuje proces přijímání zákonů. Vnáší do něj více transparentnosti a veřejné kontroly, povinné odůvodňování pozměňovacích návrhů a rozumné prodloužení lhůt před definitivním hlasováním o zákonech ve třetím čtení. Přijetí těchto změn bylo Poslanecké sněmovně navrhováno mnoho let a konečně se to podařilo. Přestože to nikdo nepřiznal, řadě poslanců předchozí stav vyhovoval,“ doplnil František Korběl, člen nominační rady ankety Zákon roku, partner v advokátní kanceláři Havel, Holásek & Partners a člen Legislativní rady vlády České republiky.

„Kladně i záporně vítězí právní předpisy opět vypovídají v podstatě to samé: Na překotné změny na poslední chvíli a na nesrozumitelnost právních předpisů reagují podnikatelé dlouhodobě pobouřeně. Naopak oceňují, pokud se k nim stát chová jako transparentní a předvídatelný partner, který je tolerantní k těm, kdo zákon poruší omylem,“ řekl Štěpán Holub, člen nominační rady ankety Zákon roku a partner v advokátní kanceláři Holubová advokáti.

„Znovuzavedení individuálního promíjení některého příslušenství daně považují za velmi pozitivní krok, který KDP ČR dlouhodobě prosazovala. Jde o velmi důležitý a nenahraditelný institut, který umožňuje řešit některé individuální absurdní důsledky zdanění vyplývající ze složitého a často se měnícího daňového systému, umožňuje zohlednit neúmyslné chyby a odstranit možnou tvrdost právní úpravy a podobně - jde tedy o jakousi „krabičku poslední záchrany,“ řekl k výsledkům ankety Jiří Nesrovnal, člen prezidia Komory daňových poradců ČR a doplnil: „Naopak bych se přimlouval do budoucna pro jeho rozšíření na veškeré příslušenství daně, i daň samotnou a úpravu některých podmínek pro použití prominutí. Argumenty možným rizikem korupce je nutné odmítnout, neboť takto by bylo možné argumentovat vzhledem k celému daňovému řízení - jde o řízení s lidmi a o lidech.“

„Novela daňového řádu, týkající se promíjení příslušenství daně, je změnou, kterou daňové subjekty velmi přivítaly. Současně však tato změna vytváří i pozitivní tlak na plnění si daňových povinností, neboť jednou ze základních možností podání žádosti o prominutí příslušenství daně je její úhrada,“ dodala Petra Petlachová, tisková mluvčí Generálního finančního ředitelství.

Výsledky ankety Zákon roku 2014

Zákon roku 2014 - Nejlepší legislativní počín pro podnikatelské prostředí		%
1.	Méně administrativy a omezení (zákon o zaměstnanosti, živnostenský zákon)	34,0%
2.	Férové placení daní se vyplatí	32,5%
3.	Transparentní přijímání zákonů (novela jednacích řádu Poslanecké sněmovny)	17,3%
4.	Partner pro soukromou sféru (Služební zákon)	8,9%
5.	Veřejná regulace na správném místě (zákon o kybernetické bezpečnosti)	7,3%

Paskvil roku 2014 - Nejhorší legislativní počín pro podnikatelské prostředí		%
1.	Daňové předpisy opět komplikovanější a opět na poslední chvíli (tři sazby a reverse charge DPH)	44,2%
2.	Ode zdi ke zdi: Novela advokátního tarifu	29,7%
3./4.	Zbytečné informační povinnosti podnikatelů (informace o původu potravin)	9,4%
3./4.	Služební zákon: cíle nenaplněny	9,4%
5.	Zbytečná administrativní zátěž místo řešení reálných problémů (třídění bioodpadu místo regulace výkupu odpadů)	7,3%

O výsledcích v kategoriích Zákon roku 2014 a Paskvil roku 2014 rozhodovali oslovení podnikatelé, firmy a odborná veřejnost v hlasování, **které proběhlo v období od 18. března do 18. května 2015**, a to prostřednictvím webových stránek www.zakonroku.cz a hlasovacích lístků umístěných v **klientských prostorách pražské kanceláře společnosti Deloitte.**

Jednotlivé nominace v obou kategoriích byly vybrány na základě nominační rady složené z vybraných právníků napříč právními obory a dalších osobností z podnikatelského sektoru. Cílem ankety je přispět k diskusi mezi českými podnikateli, politiky a veřejností o kvalitě právních předpisů přijatých v uplynulém roce a jejich dopadu na podnikatelské prostředí a obecně o úrovni právního prostředí v ČR.

Pravidla ankety Zákon roku 2014

Mohou být nominovány obecně závazné právní předpisy České republiky či Evropské unie, jež nabyly platnosti v uplynulém roce: ústavní zákony, zákony, vyhlášky ministerstev, nařízení vlády, směrnice a nařízení EU. Nominace se mohou vztahovat i na nové mezinárodní smlouvy s dopadem na podnikatelské prostředí ČR.

V kategorii nejhorší legislativní počin roku mohou hlasující vybírat i mezi právními předpisy, které v daném roce pozbyly platnosti zejména v důsledku zrušení Ústavním soudem ČR či Soudním dvorem EU. Jako autoři nominovaných právních předpisů jsou uváděni jejich iniciátoři nebo ti, kteří k přijetí předpisu jinak významně přispěli.

Více informací o anketě Zákon roku 2014 a přechozích výsledcích ankety naleznete na www.zakonroku.cz.

Přehled nominací na Zákon roku 2014:

- Název:** **Méně administrativy a omezení (zákon o zaměstnanosti, živnostenský zákon)**
Předpis: Zákon č. [136/2014](#) Sb., kterým se mění mj. zákon č. [435/2004](#) Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [140/2014](#) Sb., kterým se mění zákon č. [455/1991](#) Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
Autor: Ministerstvo práce a sociálních věcí (novela zákona o zaměstnanosti) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (novela živnostenského zákona)
Nominace: Dochází ke snížení minimální pokuty za nelegální zaměstnávání (typicky „švarcsystém“) z likvidačních 250.000 Kč na 50.000 Kč a ruší se povinnost zaměstnavatelů mít v místě pracoviště doklady o pracovněprávním vztahu zaměstnance, který je řádně hlášen na ČSSZ. Elektronizace živnostenského rejstříku pak odstraní nutnost opakovaného dokládání některých údajů již jednou dodaných živnostenskému úřadu a novela také více ochrání soukromí tím, že se údaje o podnikateli budou přesouvat do neveřejné části rejstříku po čtyřech letech od zániku jeho živnostenského oprávnění.
- Název:** **Transparentní přijímání zákonů (novela jednacího řádu Poslanecké sněmovny)**
Předpis: Zákon č. [265/2014](#) Sb., kterým se mění zákon č. [90/1995](#) Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů
Autor: poslanci Věra Jourová, Petr Gazdík, Pavel Bělobrádek a další (skupina 46 poslanců různých politických strana a hnutí)
Nominace: Po letech marných diskusí a několika neúspěšných pokusech konečně tato změna jednacího řádu Poslanecké sněmovny zlepšuje kritická místa legislativního procesu, o kterých všichni věděli. Přináší povinnost odůvodňování pozměňovacích návrhů, zavádí roli garančního výboru, který se k nim má vyjadřovat, jmenou evidenci hlasování ve výborech, zveřejňování zápisů z jednání výborů, hlasovací procedury či prodloužení doby mezi 2. a 3. čtením umožňující návrhy vyhodnotit. Přínosem je i prodloužení doby, do níž může návrhovatel vzít návrh zákona zpět (až do zahájení rozpravy ve třetím čtení), aby nemusel jen přihlížet, jak se mu návrh mění před očima.
- Název:** **Veřejná regulace na správném místě (zákon o kybernetické bezpečnosti)**
Předpis: Zákon č. [181/2014](#) Sb., o kybernetické bezpečnosti
Autor: Národní bezpečnostní úřad

Nominace: Hlavním přínosem je standardizace úrovně bezpečnostních opatření, která by měly povinné subjekty implementovat. Zvyšuje se právní jistota nejen povinných subjektů a jejich smluvních partnerů, ale také veřejnosti, která by vyřazením daného systému z provozu byla dotčena nejvíce. Zvýšení právní jistoty a předvídatelnosti v oblasti kybernetické bezpečnosti může přinést snížení transakčních nákladů na technologické a právní zabezpečení významných informačních systémů a kritické informační infrastruktury. Podstatným praktickým benefitem pro podnikatele je zavedení efektivního komunikačního řešení v případě kybernetických incidentů, které obvykle cílí na neomezený počet subjektů. V takové situaci mají povinné subjekty k dispozici národní CERT a vládní CERT jako platformy pro sdílení informací, metodickou podporu, pomoc a součinnost, koordinaci společného postupu a řešení vzniklé situace a přijetí účinných reaktivních opatření s cílem minimalizovat dopad útoků a výši škod.

Název: **Partner pro soukromou sféru (Služební zákon)**

Předpis: Zákon 234/2014 Sb., o státní službě

Autor: poslanci Roman Sklenák, Jeroným Tejc a další (skupina 6 poslanců ČSSD)
Kariérní postup bez pravidel a riziko bezdůvodného odvolání v rámci povolebního obsazování míst vítěznou stranou. Taková perspektiva do státní správy nelákala a výsledkem jsou případy korupce, klientelismu, nekoncepčnosti či nedostatečné kvalifikace. Kvalita fungování státní správy má přitom zásadní dopad na kvalitu

Nominace: podnikatelského prostředí. Současná vláda si proto zaslouží ocenění, že měla odvahu vzdát se části svého vlivu nad úředníky a zavést pravidla. Výsledná podoba zákona možná není dokonalá, jde ostatně o kompromis, na kterém se vláda za cenu ústupků domluvila s opozicí. Oproti dosavadnímu stavu však představuje krok dopředu a díky kompromisnímu přístupu má šanci přetrvat i po případném vládním střídání.

Název: **Férové placení daní se vyplatí**

Předpis: Zákon č. [267/2014](#) Sb., kterým se mění mj. zákon č. [280/2009](#) Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Autor: Ministerstvo financí

Nominace: Každý může někdy zaškokbrtnout a nemělo by se s ním pro to jednat jako s kriminálníkem. Od ledna 2015 může finanční úřad prominout příslušenství daně (penále, úrok z prodlení a úrok z posečkané částky), pokud si daňový subjekt v minulosti řádně plnil své daňové a účetní povinnosti, poskytoval součinnost či by byl úrok s ohledem na jeho poměry příliš tvrdý. Finanční správa už strukturovaně a srozumitelně oznámila, jak bude u promíjení standardně postupovat, což budí důvěru ve způsob promíjení.

Přehled nominací na Paskvil roku 2014:

Název: **Zbytečné informační povinnosti podnikatelů (informace o původu potravin)**

Předpis: Zákon č. [139/2014](#) Sb., kterým se mění mj. zákon č. [110/1997](#) Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů

Autor: Ministerstvo zemědělství

Nominace: Provozovatelé potravinářských podniků s tržbami nad 5 mld Kč musí u vstupů do svých prodejen nově uvádět pět států původu potravin s nejvyšším podílem na jejich tržbách, a to v přesně stanoveném formátu a s roční aktualizací. I kdyby spotřebitelé tuto informaci zaznamenali, neřekne jim ale nic o skutečném místě výroby potravin, které nakupují. Dle novely a následného výkladu státních orgánů musí dále všichni provozovatelé potravinářských podniků na regálové cenovce umístit čitelný údaj obsahující obchodní název a sídlo provozovatele potravinářského podniku, který potravinu vyrobil. Pokud ale není sídlo takového provozovatele shodné s místem faktické výroby, postrádá tento údaj informační smysl.

Název: **Služební zákon: cíle nenaplněny**
Předpis: Zákon 234/2014 Sb., o státní službě
Autor: poslanci Roman Sklenák, Jeroným Tejc a další (skupina 6 poslanců ČSSD)
Nevhodný způsob přijímání takto důležité normy se odrazil v její kvalitě a vytčené cíle (nastavení podmínek pro profesionální a stabilní státní správu) nebyly naplněny. Absence Generálního ředitelství státní služby znamená rezignaci na dostatečně nezávislé a silné postavení řídicího orgánu. Nejde přitom pouze o formální změnu, když došlo k nahrazení Generálního ředitelství Sekcí pro státní službu na Ministerstvu vnitra, vzniklá sekce je
Nominace: totiž z hlediska stanovených kompetencí nadána výrazně slabším postavením. Další nedostatky představují způsoby výběrových řízení a netransparentní způsob odměňování. Jako problematické se rovněž ukázalo přijímání prováděcích předpisů, jež jsou klíčové pro kvalitní implementaci. Služební zákon tak zřejmě nevytvořil potřebné předpoklady pro vytvoření profesionální a silné státní správy, která by byla rovnocenným partnerem podnikatelské sféry.

Název: **Ode zdi ke zdi: Novela advokátního tarifu**
Předpis: Vyhláška 120/2014 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů
Autor: Ministerstvo spravedlnosti
Náhrada nákladů řízení u formulářových žalob do 50 000 Kč je od poloviny roku 2014 pro vítězného účastníka stanovena v paušální výši několika stokorun. Tyto paušální částky nemohou účastníkům nahradit náklady vynaložené na právní pomoc, a proto se
Nominace: vymáhání částek v řádu několika desetitisíců stává značně neekonomické. Dluhy v řádu tisícikorun může být pro věřitele nově hospodárnější nevymáhat vůbec. Namísto novely, která by zamezila občasnému zneužívání soudního procesu, byla vydána vyhláška, která věřitelům fakticky znemožňuje vymáhat své pohledávky.

Název: **Daňové předpisy opět komplikovanější a opět na poslední chvíli (tři sazby a reverse charge DPH)**
Předpis: Zákony č. 262/2014 Sb. a č. 360/2014 Sb., kterými se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
Autor: Ministerstvo financí
Byla zavedena třetí sazba DPH, přitom stále panují nejasnosti o zařazení některých produktů do příslušných sazeb. Dále bylo zavedeno rozšíření režimu reverse charge na další druhy dodání zboží v České republice, včetně možnosti zavést jej na přechodnou dobu i pro další komodity, opět s nejasnostmi ohledně aplikace či neaplikace na některé zboží a velikost dodávek. Zákon č. 360/2014 Sb. byl nadto schválen Poslaneckou
Nominace: sněmovnou 22. prosince 2014, což opět způsobilo zbytečné potíže a nejistotu firmám, které do poslední chvíle nevěděly, jak nastavit své systémy k 1. lednu 2015. Skvělé příklady toho, co by se nedělo, kdyby předpisy pro podnikatele vstupovaly v účinnost aspoň s tříměsíčním odstupem po přijetí. Ještě větší jistotu by přineslo, kdyby nové předpisy pro podnikatele vstupovaly v účinnost jen k 1. lednu či 1. červenci daného kalendářního roku.

Název: **Zbytečná administrativní zátěž místo řešení reálných problémů (třídění bioodpadu místo regulace výkupu odpadů)**
Předpis: Zákon č. 229/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Autor: Parlament ČR

Nominace: Z původního senátního návrhu regulovat provoz výkupu odpadů se veletocem v legislativním procesu zavedla nová povinnost obcí třídit rostlinný bioodpad a kovy. Místo řešení reálného problému (omezení masivního rozkrádání kanálových poklopů, dopravních značek apod. přes výkupny odpadu) se zavedla regulace v oblasti, kde už fungovala spolupráce obcí s podnikatelskou sférou.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #14: Největší riziko bohatství? Když každý radí správně – ale nikdo neřídí celek](#)
- [Advokátní kancelář SCHEJBAL & PARTNERS posiluje o předního odborníka na řízení rizik Michaela Milata](#)
- [Lukáš Vacek a Peter Perniš novými vedoucími advokáty Aegis Law](#)
- [endors staví advokacii na pozornosti již deset let. Výročí oslaví 10 událostmi pro klienty](#)
- [Mezinárodní advokátní kancelář bpv BRAUN PARTNERS slavila 20 let](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #13: Jak investují lidé, kteří chtějí majetek nejen vytvořit, ale i ochránit](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)